

ger Pligt til at føre Handelsbøger, lyder i større Almindelighed paa, at enhver Næringsdrivende¹⁾ er pligtig at føre Bøger, i hvilke man kan finde fuldstændig Oplysning om hans Handelsforretninger og Formuestilstand. Hvilke Bøger der i ethvert enkelt Tilfælde skal føres, maa afhænge af den paa-gældende Forretnings Bestaffenhed og tildels ogsaa af den Plan for Bogførjel, hvor- efter Bedkommende selv har valgt at indrette sig.²⁾ Med det System, Loven har valgt, er ogsaa fulgt, at den ikke har kunnet udtale en saadan almindelig Regel om Maaden, hvorpaa Bøgerne skulle føres, som den, de andre Lovbøger have givet med Hensyn til Journalen; ogsaa dette vil for en Del bero paa de konkrete Forhold, se herved v. Hahn, Kommentar zum allgemeinen deutschen Handelsgesetzbuch, I. § 3 til Art. 28. Dog maa efter det der anførte Loven forstås derhen, at Bedkommende ikke kan vælge en Bogførjelsmaade aldeles efter sin Fantasi, men at han maa føre sine Bøger paa en Maade, som ogsaa bruges af andre Folk. Det ledende Princip angives af den nævnte Forfatter nærmere derhen, at der skal finde en saadan Bogførjel Sted, at en Sagkyndig vil kunne finde sig til Rette i den og af Bøgerne faa Overblik over Bedkommendes Formuestilstand; fremdeles anfører han, at Bedkommende i Henseende til den Tid og Orden, paa og i hvilken Tingene indføres i Bøgerne, normalt maa være bunden til den almindeligt fulgte Regel, at Tilførjel i de Bøger, hvori en Ting først indføres, saavidt

muligt sker strax, efter at det, hvorom Tilførjel sker, er passeret, og at alt indføres i kronologisk Orden. Hermed stemmer ogsaa Bestemmelsen i 3die Led af Art. 32; om de nærmere Regler, som denne Artikel giver om Bøgenes Indretning og Førelse, se ivotrigt nedenfor. — Nogen Autorisation af Bøgerne foreskrives ikke, saalidt som aarlig Forevisning.

Artikel 28, 2det Led, gjør det paa samme Maade som Code de Commerce og dens Efterligninger til Pligt for enhver Handlende at opbevare modtagne Forretningsbrevsamt at beholde Afskrift — „Abschrift (Kopie oder Abdruck)“ — af afgaaende Breve samt at indføre disse i en Kopibog.³⁾

§ Artt. 29—31 gives Regler om Optagelse og Udfærdigelse af Inventar og Balance. Reglerne i Art. 29 om den Maade, hvorpaa Inventaret skal opgjøres, ere noget mere detaillerede end i de ovenfor nævnte Lovbøger. Som Eiendommeligheder overfor disse kunne derhos fremhæves, (1) at Artiklen bestemmer, at et Inventar og Balance skal opgjøres, naar den Handlende begynder sin Forretning (og derefter en Gang hvert Aar); og (2) at det, naar en Handlende har et Varelager, over hvilket det efter Forretningens Bestaffenhed vilde være særligt be- værligt at optage Inventar hvert Aar, skal være nok, at Inventar (over det Varelager eller den Del af Bedkommendes Varelager, for hvis Bedkommende saadan Vanstelig- heds er forhaanden) optages hvert andet Aar. § Art. 31 er tilføiet udtrykkelige Bestemmelser

¹⁾ De heromhandlede Bestemmelser i Handelslovbogen finde, ligesom dennes Bestemmelser om Handelsregistre, Firma og Prokura, Anvendelse paa Enhver, Enkeltmand eller Selskab, der som Næringsvei driver nogen af de Arter af Virksomhed, der i Lovens Artt. 271 og 272 betegnes som Handelsforretninger — hvorunder vistnok falder alt, hvad man her vilde betegne som borgerlig Næring og desforuden adskillig anden Slags Virksomhed — samt paa Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber uden Hensyn til Gjenstanden for deres Virksomhed, se Artt. 4, 5, 208, 1ste Led. og 174, 1ste Led, sammenholdte med Lov af 11te Juni 1870. Dog undtages — med Forbehold af Det for de enkelte Staters Lovgivninger til at stryge, uvidde eller indskrænke eller nærmere at afgrense Undtagelsen — visse Smaahandlende (i nærværende Forstand), Værk- (herunder Gæstgævere, Værtshusholdere, Restauratører, Konditører), almindelige Stippere og Fragtmænd (medens derimod Enhver, der i større Omfang for egen Regning besørger Transport af Gods til Lands eller af Personer og Gods til Søs, falder ind under de almindelige Regler), samt alle Haandværkere (i Modsatning til Fabrikanters), se Art. 10. I Østerrig ses de omhandlede Bestemmelser at være gjorte anvendelige saa

at lige paa alle Næringsdrivende, forsaavidt de af deres Næringsdrift betale et nærmere fastsat Beløb i direkte Afgifter til det Offentlige (se Indførelseslov til Handelslovbogen af 17de Decbr. 1862 § 7). Heller ikke den ungarske Handelslov har, bortset fra en enkelt Undtagelse, udelukket noget Slags Næringsdrift fra sine Forskifter, men har ladet disses Anvendelighed i det enkelte Tilfælde være afhængig af, at den drevne Virksomhed ikke har en ubetydelig Karakter (über den Umfang des Klein-gewerbes hinausgeht); den har derhos med den nysangivne Begrænsning, forskiflet fra den tyske Handelslov, under sine Forskifter inddraget ogsaa Producenter, der bearbejde eller forarbejde deres egne Produkter; saavel som dem, der drive Bjergeværk (§§ 3—5, smh. m. §§ 258 og 259).

²⁾ Den ungarske Handelslov § 25 har fundet det rigtigst udtrykkeligt at sige, at Bedkommende kan benytte hvilket Slags Bogførings-system, han finder for godt.

³⁾ Den tilsvarende Bestemmelse i den ungarske Handelslov § 29 er affattet saaledes, at Ordene ikke lyde, som om de forudsatte afgaaende Breves Indførelse i en allerede indrettet Kopibog, men rumme Samling af løse Afskrifter (Afskrift) i en Bog.